

«Весь жах у тому, що в нього вже не собаче, а саме людське серце!». У Полтавському театрі імені Гоголя відбувся допрем'єрний показ вистави за повістю Булгакова

Марина Антонюк

29 Листопада 2019, 08:35

Гоголівці підготували чергову прем'єру – інсценізацію «Собачого серця» Михайла Булгакова. Режисер Сергій Павлюк виношував ідею вистави майже рік, і сьогодні колектив готовий показати виставу глядачам.

Полтавський обласний театр імені М. Гоголя вже не вперше береться за, здавалось би, непідйомну справу – показати власне бачення твору, що вже має блискучі постановки чи екранізації. Так було з «Польотом над гніздом зозулі» за романом Кена Кізі. Тепер настала черга пророчого твору Михайла Булгакова.

У повісті «Собаче серце», виданій через вісім років після Жовтневого перевороту 1917 року, письменник попередив про всі загрози, що їх несе суспільству прихід до влади різномастних шарікових і швондерів. Ці люди ще вчора були «гнані й голодні», на самому дні суспільної драбини. Що буде, коли вони виберуться нагору? Чи стане новий світ втіленням справедливості?

Разом з акторами над цими питаннями пропонує нам замислитися режисер-постановник вистави – заслужений діяч мистецтв України Сергій Павлюк. Найперше слід відзначити пошану до тексту повісті – дія вистави йде за текстом, він акуратно перекладений українською (за деякими незначними винятками).

Актори з повною віддачею створили образи розсудливого і сповненого гідності професора Преображенського (Олександр Любченко), сміливого й відданого вчителеві лікаря Борменталя (Тарас Краюха) та розв'язного і нахабного Шарікова (Тимофій Зінченко). Проте у виставі є одна роль, яку людина не може зіграти. Режисер наполіг, щоб Шаріка грала собака. Підходящу «акторку» – бобтейла Омелі – знайшли в Державній цирковій компанії України. Разом з Омелі у виставі зіграла і її хазяйка Дар'я Майчук (роль Зіни, покоївки професора Преображенського).

Своєрідні «інтермедії» у виставі ще раз довели, що справжній театр – це синтез мистецтв – і оперного співу (арія у виконанні заслуженої артистки України Вікторії Ягідки), і пантоміми разом з танцями (актори в масках тварин). Усе це не лише додає сенсів виставі, але й показує таланти акторів театру.

Попри велику спокусу вибудувати все візуальне вирішення вистави за відомим однойменним фільмом, постановник і художники все ж не піддалися їй з тієї простої причини, що кінострічка чорно-біла. У виставі кольори несуть смислове навантаження: в одязі домового комітету, що безцеремонно хоче ущільнити Преображенського, цілком очікувано є червоний колір, а неприкаяність Шарікова підкреслена його яскравими черевиками, строкатим піджаком і недоладною краваткою. У той же час одяг Преображенського і Борменталю підкреслено нейтральний – як в операційній, так і в вільний час. Так авторам вистави вдається показати різницю в походженні, а отже, і різний внутрішній світ персонажів.

Тема вистави, як і повісті Булгакова, містить нелегку моральну проблему. Професор Преображенський від початку твору постає далеко не позитивним героєм: користь від його лікарського ремесла сумнівна і він абсолютно не мораліст. Наприкінці вистави професор готовий взяти на себе відповідальність як за неочікуваний результат свого експерименту з собакою, так і за свого учня і колегу Борменталю. І це, без сумніву, найзворушливіший момент вистави.

Після вистави глядачі привітали акторів та режисера Сергія Павлюка зі «здачею», тобто з першою постановкою для глядачів. У розмові з журналістами режисер зізнався, що ця «здача» в нього вже 96-та, і що цього разу він відчувається злегка налякано, адже не має зауважень до акторів.

«Однією з причин, чому я взявся за постановку «Собачого серця», було те, що я добре знаю акторів Полтавського театру. Якби не актори, що виконали головні ролі, невідомо, чи поставив би я твір взагалі».

Задум інсценізувати повість Булгакова виник у директора театру Олексія Андрієнка. Він поділився ідеєю з херсонським режисером Сергієм Павлюком, який уже раніше робив успішні постановки з колективом полтавського театру. Режисер обмірковував пропозицію майже рік: були сумніви, чи варто робити виставу, якщо є відомий фільм Володимира

Бортка. Однак врешті їх вдалося побороти, і за місяць інтенсивної роботи з художником та акторами Сергій Павлюк представив готовий культурний продукт.

Прем'єра вистави відбудеться вже сьогодні, 29 листопада, о 19.00. Виставу двічі покажуть у грудні – 7-го та 8-го числа. На жаль, усі квитки на ці дати вже продані. Щасливчикам, які встигли придбати квиток, бажаємо насолодитися виставою, а з тими, хто не потрапить на прем'єру, будемо слідкувати за афішами театру.

Фото Богдана Проскурова